

Mindent felülmúló közösség

Tanulságok Robert Murray M'Cheyne¹ Istennel ápolt közösségéből

Bevezetés

M'Cheyne tartós befolyása a gyülekezetekre az Istennel való járásának mélységéből és eleveenségéből eredt. Jézus Krisztus iránti szeretete túlcordult a szentségben és alázatban, ami szemmel látható volt ismerősei és prédikációinak hallgatóságára előtt.

M'Cheyne lelki eleveenségének és befolyásának kulcsa a személyes áhítatai, az Úrral töltött csendes ideje (devotional life). Istennel való közösségét mindent felülmúló közösségnek tartotta, élete és szolgálata alapjának tartotta.

Istennel való szoros közössége túlcordult a lelkiségtől mások felé. Istennel töltött magányos ideje élő vizek folyamait árasztotta mások felé is, amit igazol az evangélizálásban való hatékonysága és a gyülekezetében támadt ébredés.

Imaélet, bibliatanulmányozás, a szentség céltudatos keresése, mély alázat és a Szentlélek létfontosságú jelenlétének kívánása jellemezte őt.

ELSŐ RÉSZ

I. Fejezet – Korai élete és a szolgálatra való felkészülés

- a. Mindig komoly fiú volt, komoly hívő szülők gyermeke, ami miatt meglepő, hogy nem tért meg korábban (19 évesen tért meg). Ez köszönhető annak is, hogy akkortájt a bűnt csupán hibának tartották és nem Isten előtt bűnössé, elítéltté tevő gonoszságnak.
Miközben növekedett a hitben, egyre jobban látta Krisztus igazságosságának szépségét, amit a hívőnek ajándékoz. Az emberi igazságosság és Krisztus igazságossága közötti végtelen szakadék meghatározta prédikálását élete végéig. „Az Úr a mi igazságunk” – volt a reformátorok jelszava, M'Cheyne szerint.
- b. *Készülődés a szolgálatra.* M'Cheyne kívánása, hogy megdicsőítse Istent életével Jonathan Edwards írásainak olvasásától erősödött meg. Életét és szolgálatát erősítették Henry Martin és David Brainerd életrajzainak olvasása, Kálvin János és Jonathan Edwards munkáinak olvasása, ami erős teológiai alapot adott neki. Továbbá Samuel Rutherford leveleit is haszonnal olvasta.
A legnagyobb befolyást egyik tanára, Thomas Chalmers tette, aki maga is igyekezett megtanulni kívülről igeverseket és örömet keresett az imádkozásban. Chalmers szerint négy dolog fontos a szolgálatra való felkészülésben:
 - i. Mindenben Isten jóváhagyását, helyeslését keresni.
 - ii. A lelki munkások sosem elégedhetnek meg az életszentségben való növekedés nélkül.
 - iii. A pásztorok szenteljék magukat teljesen oda igazi szolgálatuknak; mindig a munkájukra összpontosítsanak.
 - iv. A pásztorok beszéljenek nyíltan az emberekkel az üdvösség szükségességéről.
- c. Chalmers az ún. „rámenős evangélizációs módszert” tanította diákjainak, azaz ott kell elérni az embereket, ahol vannak, például házról-házra látogatni őket. A diákok

¹ Robert Murray M'Cheyne (1814-1943) skót lelkipásztor volt. Rövid élete során egyik legfőbb vágya a megszentelődés volt. Istennel járt és a Jézus Krisztus iránti szeretete eredményezte roppant szentségét és alázatát. Istennel való közösségét mindent felülmúló közösségnek tartotta és szolgálata alapjának. Ezért is tudott hatékonyan evangélizálni. Életében nagy hangsúlyt fektetett a Szentlélekkel való állandó beteljesedésre is. Ezért életpéldája máig sok hívő ember számára valódi ihletés.
David P. Beaty M'Cheyne szolgálatáról és Istennel való járásáról írt könyvét szeretném itt összefoglalni és az Úr Jézussal való közösség után szomjazó lelkek épülésére bemutatni (Chiciudean Miklós lelkipásztor).

kettesben látogatták a város legszegényebb negyedeit. M'Cheyne hozzá hasonló barátok közösségének örömét is megtapasztalta. Ezekkel együtt imádkozott és tanult, valamint együtt olvasták a korábbi lelki ébredések beszámolóit.

II. Fejezet – Lelkipásztori munkája

- a. Avatása napján már kifejezte vágyát a nagyobb alázatra és méltatlanságának erősebb érzésére. Hálás volt az evangélium hirdetésének kiváltságáért és egész életen át igyekezett a nagyobb alázatra. Pásztori szíve volt, mert bánkódott az elveszett vagy az elkallódott lelkek miatt.
- b. Családlátogatásait az Úrtól való imádságos függőségben végezte. Minden munkája előtt Istenhez imádkozott. Tudta, hogy Isten munkája szüli a gyümölcsöket. Ezért előbb erőt merített az Istennel való közösségből, mielőtt mások felé szolgált volna. Megtapasztalta, hogy Isten fel tudja használni úgy a legegyszerűbb, mint legcsiszoltabb szavakat az Ő dicsőségére. De nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy ne csak a prédikációs vázlatát, hanem szívét is készítse a szolgálatra. Sőt a szív készítését fontosabbnak látta, mint a szavakét, bár mindkettőre ügyelt.
- c. Prédikációinak főbb témái: 1) az ember lázadása és bukása, 2) üdvösség kegyelemből, 3) Krisztus szeretete, 4) az istentelenek nyomorultsága. Sokat prédikált, bár kiegyensúlyozottan, az ítéletről és az örök büntetésről, igazi együttérzéssel hallgatói iránt. A vágya az volt, hogy egyedül Krisztus kapjon dicsőséget igehirdetési által. „Csak az hűséges igehirdető, aki Krisztust prédikálja Krisztusért és nem akarja az embereket magához vonzani, hanem csak Krisztushoz.” Szolgálatát mindig az elveszettek elérése motiválta. Hangsúlyozta hallgatói számára, hogy sürgősen szükségük van arra, hogy higgyenek Jézus Krisztusban, mint Üdvözítőjükben.
- d. *Meghívása Dundeeba.* Erős tudata volt, hogy szolgálata csak a Szentlélektől való felhatalmazás által lesz hatékony. Kereste az Úr jelenlétét, ami prédikációiban mindig érezhető volt. Nagyon ügyelt a gyermekek lelki fejlődésére. Heti összejevetelt tartott számukra tanítva a Bibliát és a kátét. Tanította és evangélizálta őket. A legjobb megtérési idő az ifjúkor. A fiatal szívét még nem ejtette rabul a pénzkeresés rideg önzése. A gyermektanítók komoly mércéknek kellett, hogy megfeleljenek: akiket megérintett Isten Lelke és akik szeretik is a kicsinyek lelkét. Krisztus szeretete arra indította őt, hogy evangélizációs családlátogatásokat végezzen és lélekmentően prédikáljon.

III. Fejezet – prédikálás, teológia és pásztori levelek

- a. *Prédikálási témái* a fentebb említettek mellett: az eljövendő ítélet rettenetessége, Isten szájalma (könyörülete) és szeretete, Isten szentsége, az emberiség bűnössége, Krisztus engesztelése és Krisztus igazságának ajándéka. Prédikációinak két célja: 1) az evangélium bemutatása és a megtéretlenek sürgetése, hogy higgyenek Krisztusban, 2) a hívők sürgetése megszentelt életre és Krisztusnak való odaszánásra. Sürgette az igehirdetőket, hogy beszéljenek többet a pokolról, hiszen azokban van a legtöbb szeretet, akik a legtöbbet beszélnek a pokolról. De nála Isten Igéjének megalkuvás nélküli hirdetése együtt járt a kegyelem és könyörület (szájalom) páratlan érzésével. Tisztelettel és finoman beszélt erről a rettenetes témáról. Tele volt az elveszettek iránti szájalommal, mert valóban Istennel járt a szentség szépségében.
- b. *Teológiája* – gyakorlati, tapasztalaton alapuló kálvinizmus. Erősen ragaszkodott Isten szuverenitásához az emberek üdvözítésében. De hangsúlyozta az evangélium felajánlását minden embernek és az emberek felelősségét, hogy hitben válaszoljanak a felajánlásra. Szerinte az egyetlen biblikus válasz arra, hogy Krisztus miért szeretett minket, ez: „könyörülök, akin könyörülök.” Senki sem jött eddig Jézus Krisztushoz azért, mert tudta magáról, hogy ki van választva. Való igaz, hogy Isten – jótetszése által – kiválasztott némelyeket az örök életre, de erre csak akkor jöttek rá, miután Krisztushoz jöttek.
- c. *Pásztori levelei* – betegsége idején írta a leveleket. Emlékeztette a gyülekezetet, hogy nem erővel és nem hatalommal, hanem Isten Lelke által, akit hittel teljes, tusakodó imában kapunk, épül Isten temploma közöttünk. Emlékeztette őket a szentségben és a krisztusi odaszánásban való növekedés

szükségességére. *Imádkozni, küzdeni, tusakodni kell a Szentlélekért naponta, hogy tegyen Krisztushoz, Istenhez hasonlónvá.* Minél többet kell együtt lenni Istennel. Ő közelebb van hozzánk a szenvedésben, mint a legközelebbi barát. A szenvedésnek mindig célja van a keresztyén életében.

Végül írt nekik a hívő próbáinak megtisztító hatásáról. A nyomorúság, szenvedés nagyon biztosan megtisztítja a hívőt.

- d. „A Krisztussal való egyesülés és a Szentlelkéből belénk áradó szentség a legfőbb és egyetlen boldogságunk. Mindig mutassátok meg gyülekezeteteknek, hogy szentnek lenni annyi, mint boldognak lenni és Krisztus halálának pontos célja azt volt, hogy tökéletes szentségre és Istenhez való hasonlóságra vezessen minket.” (IV. fejezet)

IV. Ötödik fejezet – ébredés és M’Cheyne utolsó napjai

- a. Az ébredés kirobbanásakor sokan érezték azt a sürgős szükségét, hogy helyes kapcsolatba kerüljenek Istennel. Noha kollegája W. C. Burns szolgálata alatt indult el az ébredés, M’Cheyne szent önzetlenséggel fogadta azt az Úrtól és elfojtott minden féltékenységet. Szíve őszinte volt. Sokan könnyeztek és zokogtak az ébredés idején.
- b. Sugárzott belőle Krisztus, de megjegyezte: „Mózes nem tudta, hogy arca sugárzik. Ha saját sugárzó arcunkat bámuljuk, ez a lelki életünk és szolgálatunk pusztulását jelenti. Legyen minél szorosabb közösségünk Istennel, míg lelkünk és testünk – fej, arc és szív – isteni ragyogástól sugárzik, de mi szent tudatlanságban legyünk efelől. Jusson eszünkbe, hogy megszomorítjuk a Lelket, ha nem ismerjük el örömmel az Ő csodáit például azzal, hogy nem imádkozunk a Lélekért.
- c. *Az ébredés jelei:* az Ige hirdetése erővel, az örök dolgok annyira kézzelfoghatók voltak, tisztelettudó, nagy csend az igehirdetés alatt, az emberek komolyan imádkoztak, hangos zokogás ünnepélyességgel keverve, sok lelki öröm. Majd maradandó gyümölcsök, sok megváltozott élet formájában.
- d. Utolsó napjaiban sokat prédikált az örökkévalóságról. Gondolatai és érzései az örökkévalóságra irányultak. Tudta, hogy csak rövid ideig szolgálunk. Ezért minden alkalmat igyekezett kihasználni. M’Cheyne életének legmennyeibb vonása: szeretete és hálája az isteni Megváltó iránt. Ezt az Istennel ápolt, mindent felülmúló közösség eredményezte.

MÁSODIK RÉSZ

I. Közösség Istennel Igéje által

- a. A legnagyobb kiváltság életünkben az Istennel való személyes közösség. Amikor az Isten iránti szeretet motiválja imánkat, bibliatanulmányozásunkat és az istentiszteletet, a kötelességtudatot felváltja a gyönyör érzete. Akkor az Istennel töltött idő egyszerre kiváltság és élvezet (gyönyör).
- b. M’Cheyne szeretete az Istennel való közösség iránt közvetlenül összefonódott az Úr napjával. Vasárnaponként összesen hat órát szentelt a Szentírás tanulmányozására és imádkozásra. „Az Úrnak öröme a mi erősségünk”, vallotta. A legnemesebb tudomány tudni azt, hogyan éljek óráról-órára közösségben Istennel Krisztusban. Reggel hat órakor kelt fel vasárnap és éjfélkor feküdt le.
Erejének forrása a lelkipásztori szolgálatban az Istennel való közösség volt.
- c. *Isten Igéjében való gyönyörködés.* Számára a Biblia képezte az Istennel való közösség kiindulópontját. Egyben lelki növekedésének fenntartója volt.
„Vigyázz magadra. Lelked legyen az első és legfontosabb gondod. Csak egy egészséges lélek munkálkodhat erővel. Ezért őrizd meg a tiszta lelkiismeretet a Bárány vére által. Legyen szoros közösséged Istennel. Tanulmányozd a Hozzá való hasonlóságot minden dologban. Olvasd a Bibliát először saját, és csak utána gyülekezeted növekedése céljából.” A Biblia naponkénti olvasásakor Krisztus naponta meglátogat, hogy megszentelje a hívő lelket.
- d. Még halála előtt is azt írta egyik levelében: „Erősen vágyódom, hogy növekedjek a hitben és a szentségben. Szeretem Isten Szavát, lelkem legédesebb táplálékát.”

M'Cheyne összeállított egy bibliaolvasó kalauzt a gyülekezet részére. Ennek előnye, hogy évente átolvasták a teljes Bibliát és közben az előljárók is tudták, hogy a gyülekezet tagjai éppen melyik részt olvassák aznap, amikor családlátogatásra indultak.

II. **Közösség Istennel imádságban**

- a. „Meg vagyok győződve, hogy soha semmit sem szabad tennem imádság nélkül.” „Vigyek mindent Jézus elé imában, mert Ő nemcsak képes, hogy segítsen, hanem egyszerűen szeret közösségekben és egységben lenni azokkal, akiket szeret.” Az ima célja egyrészt segítségben való részesülés, de másrészt közösség is Krisztussal. A Vele való közösség mindig megszentelő hatással bír. Ne rejtse el bűneidet Előtte, öntse ki minden örömet és minden bánatodat Előtte, kérj tanácsot Tőle minden tanácstalan helyzetben.
Az ima nemcsak összeköt minket Isten erőforrásaival, hanem így megtapasztaljuk jelenlétét.
- b. *Ima és az erő.* Az ima a legelső és legfontosabb eszköz és szolgálat Isten céljainak megvalósítására. Az ima fontosabb a prédikálásnál is, mert az ima kölcsönzi az összes erőt a prédikációnak.
- c. *Egy mintaimádság.* M'Cheyne napi imája magában foglalta a bűnvallást, az imádatot, hálaadást, könyörgést és közbenjárást. „Általában úgy a legjobb, ha legalább egy órát töltöttem egyedül Istennel mielőtt bármi máshoz hozzáfognék.”
- d. *A Szentlélek és az Ige.* „A Szentlélek szeretete még ennél is nagyobb, mert nemcsak szavakat ad szánkba, hanem az imádkozás szándékát is elülteti szívünkben.
- e. *Imádkozz a Biblia szavaival.* Váljon a Biblia szövege imádsággá. Így érted meg a legjobban a Biblia értelmét is, és megtanulsz imádkozni is. Hitte, hogy a keresztyén ember, miközben erősen hisz Isten szuverenitásában, felelős azért, hogy hittel bízson Isten ígéreteiben, ha választ akar kapni Istentől. *Aki a legjobban hisz Jézus szeretetében és erejében, az kapja a legtöbbet válaszként imádságaira.*
- f. *A közbenjáró imádság.* M'Cheyne hitte, hogy lelkipásztorként legfőbb hivatása, hogy közbenjárjon imádságaiban saját gyülekezetének tagjaiért. „Tanulmányoznom kell Krisztust, mint Közbenjárót. Legtöbbet Péterért imádkozott, aki a legtöbb kísértésben részesült. Én is az Ő mellvértjén vagyok. Ha tudnám hallani, ahogyan Krisztus értem imádkozik a szomszédos szobában, nem félnék milliányi ellenségtől sem. De a távolság nem jelent különbséget: Ő imádkozik értem.”
- g. M'Cheyne nem csak egyénileg imádkozott, hanem tagja lett egy lelkipásztori imaközösségnek Dundeeban, amely hétfő délutánonként jött össze imádkozni másfél órára.

Aztán volt rendszeres imaórájuk a gyülekezetben. Rendszerint tartott egy rövid buzdító tanítást a Szentírás valamelyik ígéretéről, amely a Szentlélek kiadásáról szólt. Felolvasott időnként rövid beszámolókat az ébredési történetekből. Buzdította a gyülekezet tagjait, hogy imádkozzanak ébredésért.

- h. Rövid élete alatt megtanult egy fontos igazságot: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradnak azon a ház építői” (Zsoltár 127,1). Feltűnően fegyelmezett és szorgalmas munkás volt, de tudta, hogy az emberi erőfeszítés nem képes felépíteni Isten egyházát. Egyedül Jézus Krisztus építheti egyházát, Ő pedig népének imáit használja fel e célból. Majd ezt írta egy szolgatársának: „Ne hajszold agyon magad. Sok az Én abban, tapasztalatból tudom. Egy lélegzetnyi imádkozás akár több óra munkával is felérhet.”

III. **A szentség öröme**

- a. „Igyekezz naponta szentebb lenni. Imádkozz, küzdj, harcolj a Szentlélekért, hogy tegyen Istenhez hasonlóvá. Tölts minél több időt Istennel, amennyit csak lehet.” Meg van írva: „Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek, szent vagyok.” A szentség kívánása ne legyen törvényeskedő, hanem eredjen abból a tudatból, hogy ingyen megigazultunk Krisztusba vetett hit által, aminek szentségre vezető szeretet lett az eredménye.
„Akinak sok bocsáttatott meg, jobban szeret. Ha jobban és többet szeretsz, akkor annak szolgálatára fogsz élni, akit szeretsz.

- b. A szentségben való növekedés legjelentősebb kulcsa a Szentlélekre történő támaszkodás. „Ne szomorítsátok meg a Lelket”. „Amikor kísértések, próbák, és testi vágyak támadnak, megszorítjuk a Lelket, ha nem Rá támaszkodunk.”
 „Meg vagyok győződve, hogy a jelenkori boldogság legnagyobb mértékében akkor részesülök, Isten dicsőségére és az emberek javára akkor tehetem a legtöbbet, az örökkévalóságban akkor lesz a legnagyobb jutalmam, ha megőrzöm mindig tisztán lelkiismeretemet Krisztus vérében megmosva, ha be vagyok telve Szentlélekkel minden időben, és ha elérem a Krisztushoz való legteljesebb hasonlóságot értelmemben, akaratomban, és szívemben, ami csak elérhető egy megváltott bűnös számára a jelenvaló világban.”
- c. Erős határozottságot tanúsított a bűn felismerésére életében és annak azonnali megvallására. Élete bűneinek jobb felismerése végett, M'Cheyne úgy gondolta, szüksége van arra, hogy szánjon bizonyos időt erre a célra, például egy napot havonta, amelyet bűnvallással és böjttel töltsön el, és gondolkozzon az ellentétes, pozitív kegyelmi éretyeken.
 „Egyetlen biztonságom az, ha tudom, érzem és megvallok tehetetlenségemet, hogy a Mindenható karján csüngjek... de legfőbb védelmem az, hogy Krisztus karjába vetem magam, mint egy tehetetlen gyermek könyörögve Hozzá, hogy töltsön be Szentlelkével.”
 „Tapasztalatból tudom, hogy semmi sem szentel meg annyira, mint a Vigasztaló személyén való elmélkedés.” Isten a megszentelődés forrása és az Igéje annak eszköze. Nincs megszentelődés a Biblia nélkül (János 17,17), márpedig szentség nélkül senki sem látja meg az Urat.
- d. A szentség volt az egyik legtöbbet hangsúlyozott témája prédikációiban. A szent életre való törekvés annak jele, hogy egy személy őszintén megtért. A hit szeretet által munkálkodik, amennyiben őszinte.
- e. *Öröm a szentségben.* „Meg vagyok győződve, hogy Isten boldogsága elválaszthatatlanul összefonódik szentségével. Legnagyobb boldogságom, hogy már a jelen pillanattól olyan legyek, mint a megváltottak serege a Mennyben. Minden bűn távolságot jelent a legnagyobb örömtől. Nincs nagyobb öröm a szentségnél.
 M'Cheyne életéből látható, hogy az Istennel való szoros közösség jobban tudatosítja bennünk a szükségünket. Isten szentségének tisztább látása világosabb látást nyújt bűnösségünkről. Minél közelebb növekedünk Krisztushoz, annál inkább látjuk Krisztus iránti szükségünket.
- f. *A látható szentség.* Horatius Bonar: „Közelebb kell élnem Istenhez, hogy megtaláljam én is, amit M'Cheyne talált. El tudott feledkezni mindenről, ami nem volt Isten dicsőségére, és látszólag sosem volt olyan idő, amikor ne érezte volna Isten szeretetét. Nagyon tisztelte Istent. Hamilton szerint a Krisztus iránti szeretet képezte minden áhítatos odaszánásának és következetességének nagy titkát. Istennel ápolt folyamatos közössége csodálatos szentséget kölcsönzött jellemének.
- g. M'Cheyne szentsége nem volt törvényeskedő, amely megvetést sugárzott volna azok felé, akik nem osztották nézetét. Életében látszott, hogy a Krisztusba vetett hit nem rabul ejtő iga, hanem életadó kapcsolat.
- h. M'Cheyne úgy gondolta, hogy a keresztyének szentsége nyilvánvaló kell, hogy legyen. A Krisztus-hívóknak megtartó hatásuk van világukra megszentelő példájukkal. „Isten alázatos, szelíd gyermekének még az arca és szent életmódja is visszatartóan hat a világra. Valami mennyei sugárzik minden hívőről.
- i. M'Cheyne arról is meg volt győződve, hogy különösen a lelkipásztoroknak kell szentségre törekedniük és annak nyilvánvaló jelét mutatniuk. Az eszköz tisztaságának és erényeinek mértékében lesz a sikere. „Isten nem a kiváló képességeket, hanem a Jézushoz való hasonlóságot áldja meg. Egy szent lelkipásztor félelmetes eszköz Isten kezében... Teljes hasznavehetőség ettől függ, mert prédikációid mindössze egy-két óráig hatnak, de életed egész héten prédikál.”
- j. M'Cheyne legtöbbet idézett mondata: „gyülekezetem legnagyobb szüksége az én megszentelődésem. (2Timóteus 2,21).

IV. Az örökkévalóság perspektívája

- a. „Élj Isten közelségében és így minden dolog apróságnak fog tűnni az örökkévaló dolgokhoz képest.” Az örökkévalóság perspektívája sürgősségi tudatot kölcsönzött az Úrért végzett munkájának. Az örökkévalóság világos látása motiválóan hatott a megszentelődésére, hiszen a keresztyén ember által elkövetett bűn bizonyos értelemben levon valamennyit az örök dicsőségéből.
Minél közelebb vagyunk Krisztushoz most, annál közelebb leszünk Hozzá az örökkévalóságban is.
- b. M'Cheyne tudta, hogy a pénz szeretete olyan bálvány lehet, amely csökkenti az Isten iránti szeretetet. „Azt hiszem, azok a legboldogabbak, akik csupán az örökkévalóságnak élnek, akiknek nincs érdekeltségük a világ dolgaiban, hogy elvonják szívüket Krisztustól... Ne szeressétek a pénzt. Nyitottabbak és nyílszívűeknek kell lennetek a szegények iránt.” „Mennyire édes a szent gondtalanság ezekkel a dolgokkal kapcsolatosan.”
- c. M'Cheyne hitte, hogy a Menny a „szeretet világa”. Kívánta megtapasztalni a Menny szeretetét és örömét és ez a vágyakozás alakot öltött lelkipásztori szolgálatában. A keresztyén ember halála egy küszöb az Úr jelenlétében való örömteli életbe.
- d. Menny és pokol sokan valóságosabb volt számára, mint a legtöbb keresztyén számára. Képes volt arra, hogy gondolatait és érzéseit az odafennvalókra irányítsa (Kol 3,2) és tekintéllyel tudott beszélni az örök valóságokról.
- e. *Bátorság és szenvedély az evangélizálásban.* „A titkos közelség Krisztushoz és a szoros közösség Istennel nagyobb merészséget kölcsönöz, mint bármi más. Az Istennel töltött csendesség felbátorította és együttérzővé tette az elveszettek iránt. Számára az evangélizálás nem kötelesség nem szenvedély volt. Érezte, hogy nincs jelentősebb munka az evangélizálásnál.
- f. Ez a tudat, amelyhez társul együttérzése, rávitte, hogy világosan és gyakran beszéljen a pokol veszélyéről. John Newton egyik esetét idézve egy haldokló asszonnyal: „Őn sokszor beszélt nekem Krisztusról, Ő de nem beszélt eleget veszélyes helyzetemről. M'Cheyne képes volt valódi szeretetből fakadó finomsággal szólni a hallgatóságához. „Hogy ne lennénk komolyak a lelkek megmentésében, mikor örök lelkük sorsa forog kockán?”
M'Cheyne-t zavarták azok az igehirdetők, akik „hűtlenül forgatták Isten szavát” és elmulasztották figyelmeztetni a megtéretleneket a Lélek kardjával, hanem helyette olajba mártott tollakat igyekeztek az emberek lelkiismeretét „átszűrni”. „Azt hiszem, elmondhatom, hogy sosem keltem fel úgy, hogy ne gondolkoztam volna azon, hogyan hozhatnék még több lelket Krisztusnak.”
- g. *Evangélizálási szolgálatából:* „A bocsánat tiéd lehet, most azonnal. Nem azoknak adatik, akik jók. Nem azért adatik bárkinek is, mert kevésbé gonosz, mint mások. Csak azoknak adatik, akik érzik, hogy a bűn átkot hozott rájuk, amelyet nem tudnak lerázni magukról és ezért Jézusra néznek, mint akik mindezt elhordozta.
- h. M'Cheyne szívet emésztő szeretete Krisztus iránt az Úrral való közösségben formálódott. Az eredmény: örökkévalóság felől nézte az evangélizálást is, ami nagy merészséget adott neki. Andrew Bonár megjegyzi vele kapcsolatosan: „Úgy tűnik, hogy két dologtól sosem szűnt meg: a személyes szentség ápolásától és a legbuzgóbb igyekezettől a lelkek megmentésére.”

V. Közösség a Szentlélekkel

- a. Istennel való szoros közösségének jelentős eredménye a Szentléleknek rajta nyugvó ereje volt, ami nyilvánvaló volt életében. M'Cheyne vágyakozott a Lélek ereje után és mindig érezte, hogy többre van szüksége. „Minél több a Szentlélek kenete rajta, annál sikeresebb lesz a lelkipásztor.” Mégis saját magáról úgy tartotta, hogy kevés volt rajta és sokkal többre lett volna szüksége.
Hitte, hogy a Szentlélek kenete a Léleknek a szíven végzett csendes munkálkodásából áradt, és hogy a Léleknek ez a munkája csendes időtöltést kíván Isten jelenlétében. Ezért gondolta azt, hogy az ilyen csendesség Istennel a legelső és legfontosabb tevékenysége.

- b. *Közösség a Szentlélekkel.* M'Cheyne megtanulta élvezni az Istennel való közösséget és nagyon tudatában volt annak, hogy a Szentlélek felhatalmazására van szüksége mindenben, amit tesz. Ezért aztán, ha a Szentlélek erővel jön, sok munkát ad szolgálóinak!
- c. *Alázat és a Szentlélek ereje.* Miközben M'Cheyne tana a Szentlélekről azonos volt az összes reformált keresztyénével, a gyakorlata eltért azokétól. Látványosan vágyakozott, éhezett és szomjazott a Lélek ereje után, amely jóval meghaladta az átlagos igehirdetőkéét. Ennek egyik magyarázata, hogy erősen tudatában volt saját gyengeségének. „Gyengeségünk ismerete erőnk egyik legnagyobb titka.” Sokszor panaszkodott saját „ridegségére” és arra, hogy sokszor önmagát prédikálta és nem az Üdvözítőt. A legjobb az, mikor a hallgatók figyelmét Jézus Krisztus dicsősége, csodálatossága, kegyelme és szeretete bővíti el. Alázatában azt kívánta, hogy egyedül Istené legyen a dicsőség. „Mi azt szoktuk mondogatni: „mit tettem én? Mit értem el az én prédikálásommal, befolyásommal? miközben azt kellene kérdeznünk: „mit munkált Isten?”
- d. M'Cheyne életéből az is meglátszik, hogy minél magasztosabb látásunk van Istenről, annál szerényebb véleményünk van magunkról. Ő is tudta, hogy Isten ellenáll a gőgösöknek, de kegyelmet ad az alázatosoknak (Jakab 4,6). Mivel szoros naponkénti közössége volt Krisztussal, egyre jobban szomjazott a Szentlélek ereje után. Biztatta a hallgatókat is: „mikor a Szentlélek von, szaladj hozzá. Mindenekelőtt, figyelmezz intéseire. Nemsokára be fogja tölteni az ilyen lelket és nem hagy benne mást, mint Önmagát.”
- e. M'Cheyne nem kötelességként élte meg az Istennel való közösséget. Hitte, hogy az Úrral való közösség egy ajándék, amit becsben kell tartani. Egyre szorosabb közösséget kell ápolni Krisztussal. „Krisztus egyházában vannak olyanok, akik nemcsak a tizenkettőhöz tartoznak, hanem a háromhoz – olyanok, akik nem csupán hívők, hanem kiváló hívők – akik különösen közel vannak Istenhez. Ezért kívánjátok a legjobb ajándékokat.”
- f. Imaéletéből áradt a szentség és az alázat, ami sokakat megindított. Krisztussal való szoros közössége világos látást adott neki az örök valóságokról. Istennel való közössége pedig merészséget és a lélekmentés iránti szenvedélyét eredményezte. A Szentlélek ereje nyilvánvaló volt életében. Nos, akkor milyen elvek szűrődnek le életéből? Erről szól a könyv következő része.

HARMADIK RÉSZ

I. **Az evangélium tényleges megértése**

- a. Fontos, alaposan ismerni az evangéliumot. Ez segít felfogni Isten személyét és lángrobbantja a Krisztus iránti szeretetet. Az evangéliumban ő látta (1) Isten végtelen szentségét szemben az emberi bűnnel és (2) Isten szeretetét, amely kiáradt Krisztusban, hogy kibékítse önmagával a bűnös embereket. Mc'Cheyne tele volt témérdek szeretettel Krisztus iránt.
- b. *Az evangélium elemei:* Isten kegyelme a megváltottak kiválasztásában; szent haragja a bűn iránt; Isten von minket Krisztushoz; üdvösség Krisztusban; megszentelődés a Lélek által; a hívő megfelelő válasza hálaadással és szeretettel. Ezek képezték Mc'Cheyne Istennel való közösségének alapját. Tisztelnünk kell Istent szentségében és mégis nagy szeretettel viszonyulni iránta irgalmáért. Az evangélium mélyebb megértése mélyebb tiszteletre és szeretetre kellene indítson Isten iránt. A keresztyén ember Istennel kapcsolatos öröme az evangélium helyes megértéséből fakad. „Míg meg nem térünk, Isten igazsága rettenetesnek tűnik számunkra.” „Csupán a nekünk tulajdonított igazságosság által vagyunk elfogadottak.” Kegyelemből van megigazulásunk a Krisztusban található megváltás által. Ez azt jelenti, hogy Krisztus igazsága van nekünk tulajdonítva. Mivel maga Isten végzi el a Jézusban való elfogadásunk munkáját, tudhatjuk, hogy szeret minket.

- c. „Van valami kifejezhetetlenül kellemes a megigazult értelem számára, mikor tudja, hogy Istené minden elismerés az üdvösségünkért.” „Isten szeretete összefoglalja az összes okot, amelyért a hívő örvendezik Benne”. Az evangélium megértése (1) Isten szentségének tisztelésére, (2) szeretetében való örvendezésre, és (3) jelenléte utáni vágyakozásra készlet.
- Az Istennel legszorosabb kapcsolatot ápoló szolgálataira mindig igaz volt, hogy életükben összefonódott a szent csodálat és az Isten jelenléte iránti mély szeretet.
- d. *Meghívás a közösségre.* M'Cheyne számára az evangélium nemcsak az Isten általi elfogadás eszköze volt, hanem a Vele való kapcsolatra történő meghívó is. *Az emberek teremtésének célja az Istennel való közösség.* „Az ember eredetileg azért lett teremtve, hogy érzéseivel megragadja Istent... Ezek az érzések a bűnbeesés után a teremtett dolgokat kezdték megragadni és ez foglalja össze bűnünk és nyomorúságunk lényegét; inkább a gyönyöröknek és élvezeteknek lettünk szeretői, mintsem Istennek.
- Az evangélium megváltoztató ereje változást eredményez a megváltott egyén érzéseiben (affections – ragaszkodásai, vonzódásai). A keresztyén nemcsak bűneitől tisztul meg, hanem az élő Istennel való közösségre van meghívva.
- e. *Az evangélium mindenütt megtalálható a Szentírásban.* Például az Énekek Énekében, amely Krisztus – egyháza iránt táplált – szeretetének allegóriája. „A hívők sok lehetőséget elszalasztanak a Krisztussal való közösségre hanyagságuknak köszönhetően.”
- f. *Az evangélium méltó a szorgalmas tanulmányozásra.* M'Cheyne szenvedélyes evangélium-hirdetésének hátterében ott van egy állandó tanuló életvitel. Sokat tanulmányozta az Ó- és Újszövetséget. Azon kívül sokat olvasta Edwardsot, Thomas Bostont, és Philip Doddridget. Tanulmányozta a teológiát és az ébredések történetét, de előbb a Szentírást.
- g. *A Szentlélek barátsága.* A helyes tanok fontosak, de nem elegendők. Aki szoros kapcsolatot akar élvezni Istennel, a Szentlélek képesítésével és vezetésével kell, hogy rendelkezzen. A Szentlélek ébreszti az Úr iránti ragaszkodást, érzéseket. Tehát szükséges a jó tanok és a Szentlélek ereje. Valaki rendelkezhet rengeteg helyes tannal, mégis „összetöretlen, nem megszentelt szíve van”.
- M'Cheyne sokat beszélt a Szentlélekről, mert tudta, hogy „szívünkbe áradt az Isten szeretete, a nekünk adatott Szentlélek által” (Róma 5,5). De a tanok egyedül nem elegendők, hogy egyre növekvő szeretetet gerjessenek bennünk Jézus Krisztus iránt. Ehhez a Szentlélek dinamikus munkájára van szükség életünkben.
- h. „Egész napon át a Szentlélekkel való közösségbe kellene járnunk, amit az Ige ismerete közvetít, rábízva magunkat a Szentlélek szerepének mindegyik hivatalára, mint Vigasztaló. Fogadd el Őt, mint az igazság és Krisztus dicsőségének megvilágosítóját. Tekints Rá, mint tanítóra, vezetőre, megszentelőre, üdvbizonyosság kölcsönzőjére a fiúságunkkal és Isten előtt való megállásunkkal kapcsolatosan, aztán mint segítőt az imában és, mint aki irányítja és meghatalmazza a bizonyágtevőket.
- M'Cheyne sokszori utalásai a Szentlélekre azt jelzik, hogy meghittségben volt Vele. Hálás örömet érzett a Lélek jelenlétéért. A Szentírásban kinyilatkoztatott evangélium jobb megértése kombinálva a Szentlélek iránti nagyobb tisztelettel és elismeréssel segíthet jobban szeretni Istent.

II. Gyönyörűség és erő az imában

- a. *Az ima élvezetes.* Az ima nem csupán egy teljesítendő gyakorlat vagy kötelesség, hanem élvezetes gyönyörűség. Az ima egyrészt fontos a gyümölcsöző szolgálatra, másrészt cél önmagában, a hívőnek Istennel a földön ápolott közösségének valódi lényege.
- b. *Az ima gyönyörűsége.* Imá által már itt a földön élvezni lehet „a mennyei gyönyöröket”. „A hívő legnagyobb öröme ezen a földön Krisztus jelenlétének élvezése... a titkos imát ez édesíti meg.” Az ima utáni vágya az Istennel való közösség utáni vágyból fakadt.
- c. *Ima és Isten ereje.* M'Cheyne élete igazolja, hogy Isten ereje gyakran megnyilvánul az imádkozó egyének életében. Például az ige hirdetésben, ha imádságos szívvel készül rá. Aztán az istentisztelet és szolgálat előtt is imádkozott. Szüksége volt, hogy előtte „bemosakodjon” Isten szeretetébe. „A lekipásztor szolgálata nemcsak nyilvánosak,

hanem privátak is... Ha egy lelkipásztor gyarapodni akar lelkében és sikeres akar lenni munkájában, akkor ideje felét térdein kell, hogy töltse.”

De az egyéni hívők életében is nagyon fontos a Szentlélek jelenléte és ereje, hogy szent befolyást gyakorolhassanak; ezért a hívő imái ilyen szent befolyást eredményezhetnek a családban és mások lelki jólétére nézve.

- d. *Közbenjáró ima.* Nagyon fontos a közbenjáró imádság egy vezető életében. Ez kellene legyen szolgálatának elsődleges összetevője. M'Cheyne buzdította a gyülekezet tagjait, hogy kövessék példáját a másokért való imádkozásban. „Hordozzátok barátaitokat szíveteken Jézus elé.” „Ki tudja hány lélek nyerne üdvösséget, ha naponta komolyan sírnál és imádkoznál Isten előtt megtéretlen barátaidért és a megtéretlen világerért.” Szerinte Jézus Krisztus közbenjárói példája mutatja nekünk, hogyan kellene imádkozniuk a pásztoroknak a nyájukért, apáknak és anyáknak gyermekeikért, tanítóknak tanulóikért, és mindenkinek az ellenségeiért.
- e. *Hogyan imádkozzunk.* „Ne hagyjuk ki az ima egyetlen elemét sem – bűnvallás, imádat, hálaadás, könyörgés és közbenjárás.” „Állandóan hajlamosak vagyunk elhanyagolni az imádatot”.
- M'Cheyne nagy hangsúlyt fektetett a bűnvallásra imádságaiban. A bűnnek minden magva és csirája megvan szívünkben és a legnagyobb veszély, ha nem látjuk azokat. Az öncsalás veszélyére a megoldás, hogy „imádkozom és törekszem, hogy teljes gyengeségemnek és tehetetlenségemnek tudatában legyek, amelyre bűnös ember valaha is eljuthat.” De nem maradt meg a reménytelenség tudatával, ami saját bűnét illeti. A legjobb védekezés a bűn ellen „Krisztus karjaiba vetni magam, mint egy tehetetlen gyermek és keresni Őt, hogy töltsön be a Szentlelkével. Az az erő, amely legyőzi a világot, a mi hitünk” (1János 4,5).
- f. M'Cheyne részletes listát készített azokkal, akikért naponta imádkozni szándékozott. Aztán azokkal, akikre hetente került sort. Viszont családjáért és gyülekezetéért naponta imádkozott. Ha van tehát egy terv vagy minta az imádkozásra, segít, hogy értelmünk ne kalandozzon el.
- A terv szerint volt egy jól meghatározott idő, amit az imádkozásra szánt és ezt prioritásként kezelte. De hangsúlyozta a spontán imádkozást is. Azaz imádkozni, bármikor erre szükség van. Például minden dolog elvégzése előtt az Úr elé vinni azt imában. „Semmit sem kellene tennem, mielőtt azt imában Isten elé tártam volna, és ha lehet, különleges, titkos imában.”
- g. Az imákat mindig Istennek mondjuk el és hittel. Legyen bennünk várakozás a meghallgatásra. Ne csak egyéni gondjainkat vigyük Isten elé. Így elveszítjük békességünk és vigasztalásunk egy jelentős részét, hanem imádkozunk Krisztus megtiszteltetéséért – „szenteltessék meg a Te neved”.
- h. *A Szentírást imádkozni.* Miközben olvassuk az Igét, annak szavait használjuk az imádkozásban. A Biblia a legjobb imakönyvünk, azon belül is a Zsoltárok könyve. De Pál imái is szavakat kölcsönöznek nekünk, főleg a levelei elején a gyülekezetért mondott imái. Ezek az imák a címzettek lelki növekedésére összpontosítanak (*Efézus 1,16-19; 3,14-19; Filippi 1,9-11; Kolossé 1,9-12; 2Thesszalonika 1,9-12*). Egy vezetőnek imái azokért, akiket vezet, létfontosságúak a lelki érettség elérésére.
- i. *A Szentlélek segítsége.* Az ima iránti szeretete a Szentlélektől eredt. Mindig hangsúlyozta a Szentlélekkel való meghitt barátságot. Létezhet-e ennél nagyszerűbb barátság? A Szentlélek egyik szerepe felénk a tanítói. Ő tanít imádkozni, sőt imádkozik bennünk.
- j. Egyik legnagyobb lecke M'Cheyne-től a Szentlélekkel való percről-perce járás szükségessége és tudatos ráhagyatkozás. Az Istennel szoros közösségre, hatékony imádkozásra, erőteljes szolgálatra törekvő keresztyéneknek alá kell vetniük magukat a Szentlélek vezetésének (irányításának).
- Az Egyház veszélye, hogy a Szentlélek szolgálatát az értelem szolgálatára cserélje le. Ha ebbe beleesik, akkor azt gondolja, hogy kevesebb imával is boldogul, hogy elég neki a haladás eszközeit igénybe vennie, azaz nincs szüksége a természetfeletti segítségre, mint a korábbi nemzedékeknek.

III. A szentség céltudatos követése – 1Péter 1,15-16

- a. M'Cheyne esetében igaz volt, hogy nem a szavai, hanem a szent modora, ahogyan szavait kimondta, volt a legfőbb eszköz a lelkek megragadására. Szentségében olyan könnyedén áradt a benne lakó Szentlélek. Azt kutatta és tanulmányozta folyton, hogyan hasonlítson Krisztusra. Magáról azonban mindig azt gondolta, hogy hiányzik belőle a szentség.
- b. A nagy lecke M'Cheyne életéből, hogy a szentség elválaszthatatlanul össze van kötve az alázattal. Az igaz szentséget mindig az Úrtól való függés mély tudata jellemezi. Ezért a szentségben való növekedés egyetlen módja tudatában lenni teljes tehetetlenségünknek önmagunk szentté tételében. „Imádkozni kell, hogy megszabaduljunk minden öndicsőítéstől és tudatában legyünk önmagunk bűnösségének és gyengeségének.” Ezért a legkiválóbb hívők a legalacsonyabbak. A szentség növekszik, mikor közelebb kerülünk Istenhez. Isten szentségéről való felfogásunk pedig a Szentírás alapos ismeretéből fakad és az Úrral való gazdag közösségből. Szerinte „a szentség Jehova legragyogóbb tulajdonsága.” „Isten természetének része a szentség szeretése és a gonoszság gyűlölete.”
- c. *A Szentlélek a nagy megszentelő.* A megszentelésünk végső felelőssége a Szentléleké. „Ő ezért az egy célért lakik keblünkben, hogy szentté tegyen.” A Szentlélek ajándéka ennél fogva a legnagyobb kiváltság. „A keresztyének nem tudják legyűrni gonosz szívüket, a világ kísértését, és magát az ördögöt sem saját erejükkel.” Nagyon fontos, hogy a Szentlélek nem félelemmel, hanem szeretettel vonja a hívőt nagyobb szentségre. „Azzal, hogy Fiának szeretetét tünteti fel előttünk, Isten előhozza belőlünk a szeretetet.” Valójában Isten szeretete motivál a nagyobb szentségre. A megbocsátott bűnről való tudat még nagyobb vágyat ébreszt a bűntől való teljes szabadulásra. A megbocsátó szeretet szorongat.
Nem az Istentől való félelem motivál, hanem szeretete. Ha a bűntől való tartózkodásunk indítéka az Isten általi elvettetés megelőzése, akkor magunk erejében bízunk az üdvösség elnyerése érdekében és nem Isten kegyelmében. Isten irántunk való szeretete, mint motiváló tényező a szent életre nem jelenti a Szentírásnak a bűnnel és ítélettel kapcsolatos sok intésének figyelmen kívül hagyását (*Júdás 1,23*). *A félelem gyenge motiváló erő.* Az igazi hajtóerő Isten szeretete, aki előbb szeretett minket, mi pedig viszont szeretjük Őt (*1János 4,18-19*). Ha megértjük ezt az isteni szeretetet, erős indítékot kapunk az Isten dicsőségére való élethez.
- d. Ha az Isten iránti nagyobb szeretet kulcs a megszentelődésben való fejlődéshez, akkor imádkoznunk kell a Szentlélekért, hogy képesítsen ennek a szeretetnek meg teljesebb megértésére (*Efézus 3,16-19*). Szánjuk oda jobban magunkat az Istennel való örömteli közösségre.
- e. A megszentelődésre való igyekezet. A Szentlélekre való támaszkodás mellett a hívő embernek felelőssége, hogy *törekedjen* a szentségre. „Igyekezz minden nap szentebbé válni. Imádkozz, küzdj, harcolj azért, hogy a Lélek tegyen hasonlónak Istenhez.” Az erő Tőle jön az igyekezethez.
- f. *Isten igéjének megszentelő ereje.* „Krisztus nem fejezte be munkáját egy lélekkel, mikor bűnbocsánatot adományozott neki. Valójában csak azután kezdi rendszeresen meglátogatni azt a lelket. Az Ige napi olvasásakor Krisztus meglátogatja a hívő lelket, hogy megszentelje azt.”
- g. *Több szentség a megpróbáltatások révén.* „A nyomorúságok biztosan megtisztítják a hívőt.” A tűz leégeti a salakot az aranyról. Így a nyomorúság is elválaszthat minket a bűntől. „Isten nagy terve a nyomorúságokkal, hogy elszakítson bűneidről.” Az Úr sokszor a családban enged meg próbákat és a családtagok által formál. Örülünk a próbáknak (*Jakab 1,2-3*) és imádkozzunk hittel több bölcsességért (*Jakab 1,5*). Ne azt kérdezd magadtól a próbákban (nyomorúságokban), hogy miért történik ez velem, hanem inkább azt: hogyan viszonyuljak ehhez a helyzethez (*Jakab 1,12*). Azután légy kitartó az Isten iránti odaszánásodban és a Szentlélek megszentelő munkája iránt. Negyedszer pedig fordulj el minden ismert bűnödől és válaszolj alázattal és engedelmességgel Isten igéjére.

- h. *Nagyobb szentség nagyobb hasznavehetőség.* Az Isten szolgálatában való hasznosság a szentségtől függ. „Ha eszközök akarunk lenni az ébredésben, meg kell tisztulnunk minden testi és lelki szennytől. Határozottan fontos az egyéni szentség a keresztyén szolgálatban. Életünk szentségétől függ, mekkora hatást tudunk gyakorolni a világra. „Úgy érzem, két dolgot lehetetlen elégséges hévvel kívánni – a személyes szentséget és Krisztus elismerését a lelkek üdvözítésében.”

IV. Szenvedély és erő az evangélizálásban.

- a. Azt látjuk M'Cheyenenél, hogy az Istennel való közösség nemcsak a saját javunkra, meglegedésünkre vagy örömünkre van. Az Isten iránti szeretet túlcsordul az emberek iránti szeretetbe, főleg az Isten üdvösségének hiányában levő emberek iránt és az Isten nélküliek iránti együttérzésbe.
A Krisztussal ápolott közösség összefügg a hatékony evangélizálással. „Az embereknek Krisztushoz történő vonzásának ereje főleg a Benne érzett öröm teljességétől függ és a Vele ápolott személyes közösség szorosságától.” Ez a közösség formálja szenvedélyeinket és prioritásainkat és ráhangol a Szentlélek vezetésére. „Az erőtől áradó szolgálat az Úrral folytatott szent, békés, szeretetteljes meghittség gyümölcse.”
- b. Szenvedély az evangélizálásban. Az Istennel ápolott közösség tehát szenvedélyt és erőt kölcsönöz az evangélizálásnak: nyugodt, de intenzív, emésztő szenvedélyt. Mivel Jézus, az Emberfia, azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett (*Lukács 19,10*), indokolt, hogy a Vele szoros közösséget ápolók osszák az elveszettek iránti szenvedélyét. A szenvedély és erő a lélekmentésben az Istennel való szoros közösség eredménye. Viszont a Krisztussal töltött egyéni idő eredménye a Krisztus együttérzésében való részesülés kellene, hogy legyen.
- c. *Az evangélizálás mint prioritás.* A lelkipásztor szolgálatának egyik legfőbb része a megtéretlenek figyelmeztetése. M'Cheyne nemcsak prédikációiban evangélizált, hanem egyénileg is intette az embereket a megtérésre. Családlátogatásai során legfőbb gondja az volt, hogy meggyőződjön minden egyes személy üdvösségéről. Mielőtt elindult az emberekkel találkozni, elmélkedett és imádkozott. „Ettől sokkal telítettebb és hűségesebb bizonyágtevő leszel.”
Gyakran végzett egyéni evangélizálást. Jelentős megújulásban lenne részük a gyülekezeteknek, ha a pásztorok szolgálatuk életbevágó részévé tennék az evangélizálást. De az egyéni keresztyének is bizonyágtevők kell, hogy legyenek rokonságuk között és környezetükben.
- d. M'Cheyne és gyülekezete számára az evangélizálás valóban prioritás volt, de nem azért mert az evangélizálás a gyülekezet-növekedés egyik stratégiáját képezte, hanem az Istennel töltött idő eredményeként egyre több volt benne az Úrnak a Jézus nélkül élők iránti együttérzéséből.
- e. *Az örök valóság nagyobb tudatosulása.* Az evangélizálás iránti szenvedélye összefüggött az örökkévalóság metsző tudatosságával. Az Isten jelenlétében töltött idő hatására jobban tudatosult benne a földi élet rövidege és ezt az életet az örökkévalóság perspektívájából szemlélte. Ezokból megértette az emberi lélek roppant értékét. „Egy lélek többet ér az egész anyagi világmindenségnél. Mikor a nap már rég kialudt, a lélek még mindig életben lesz.”
Az örök valóságok tudatossága sürgető hangnemet kölcsönzött evangélizálásának. A pásztorok sose legyenek bátortalanok, gyávák. Bizonyos értelemben rámenősnek kell lenni, mert a kárhozat örök. Ezért M'Cheyne gyakran késztette hallgatóit, hogy gondolkozzanak a földi élet rövidegén és forduljanak hittal Jézushoz, míg erre idejük van.
A világos örök perspektíva hatására M'Cheyne őszintén, egyenesen beszélt a pokolról. Szerinte „akiben a legnagyobb a szeretet a hallgatói iránt, az beszél a legtöbbet a pokolról... Nem szeretnek azok, akik nem figyelmeztetnek téged... Emlékezzél arra, hogy a szeretet figyelmeztet!” Mi is azt tanulhatjuk tőle, hogy az örökkévalóság kérdésével világosan kell foglalkozni. Az örökkévalóság világosabb látása sürgetőbb hangnemet kölcsönöz evangélizálásunknak.
- f. *A Szentlélek ereje az evangélizáláshoz.* „Ó, testvérem, könyörögj Istenhez, hogy töltsön be a Lélekkel, hogy megállhass az Ő tanácsában, hogy az emberek meghallják szavát

és elforduljanak gonosz útjaiktól... Imádkozz, hogy betöltekezz a Szentlélek tűzével, hogy átszűrhasd a megtéretlen bűnösök kemény szíveit.”

Mivel alázatosan felfogta, hogy Isten ereje nélkül tehetetlen a szolgálatban, M'Cheyne tudatosan kereste a Szentlélektől való függést. A Szentlélek ereje és segítsége nélkül semmire se megy. Ez egész életének és szolgálatának vezérelve lett. Az Úrtól való függés által egyre kevésbé leszünk bátortalanok az evangélium továbbadásában érzett saját alkalmatlanságunk miatt. „Aki énbennem marad, és én őbenne, az sok gyümölcsöt terem” (János 15,5).

V. Szenvedélyesen az ébredésért

- a. Nagyon kívánta a Szentlélek elsőpró munkáját, melynek hatására nagy létszámban ismernék meg az emberek az Urat, akit Ő szeretett. Az ébredés híján elgondolkozott, hogy vajon a mi bűnünk okozza ezt, mi vagyunk az akadályai?
- b. *Alázat és az ébredés kívánása.* M'Cheyne előbb önmagát vizsgálta, hogy vajon ő az akadálya a Szentlélek nagyobb munkálkodásának a saját szolgálatában. „Bárcsak lennék egy Lélekkel teli edény, hogy csak Jézusról beszélnek és az Ő szeretetéről! Attól tartok, hogy sosem leszek ezen a világon azzá, amivé szeretnék lenni... Úgy látom, hogy ha teljesebben tudnám követni az Urat, szolgálatom mélyebb hatással lenne, mint ahogy eddig volt.”
Amikor azon gondolkozott, hogy vajon miért olyan kevés a megtérő, így fogalmazott: „síránkozom szívem és életem minden egyes bűne felett, amely visszatartotta a fényt szegény, sötét lelketektől.” Példája emlékeztet, hogy az alázat lényegbevágó tulajdonság kell, hogy legyen azokban, akik a Szentlélek nagyságos munkájának megtapasztalásában reménykednek. A gőg akadály a Lélek erejének megnyilvánulásában (Példabeszédek 3,34; Jakab 4,6; 1Péter 5,5). Az a vezető, aki szeretné, hogy Isten használja őt ébredés idején, annak látása kell legyen arról, hogy Isten mire képes, összekapcsolva ezt saját teljes tehetetlenségének felfogásával. Az alázatra azért van szükség, mert az ébredés – többek között – Isten dicsőségének a felmagasztalása. Ébredésekben a szuverén Isten, aki ellenáll a gőgösöknek, kiárasztja kegyelmét az alázatosakra.
- c. *Alázatos vezetés ébredés idején.* Az ébredés M'Cheyne gyülekezetében az ő távolléte alatt jött. Abban az időben William Burns helyettesítette. Őt használta az Úr az ébredés elindítására. A személyes tehetetlenség az Isten hűségébe vetett bizalommal összefonódva jellemezte Burns-t. Mindketten aztán alázattal támaszkodtak Istenre. Az Isten által formált alázat létfontosságú. Az adottságok és a Lélek ereje együtt voltak láthatók Burnsban. Az isten-adta alázat megőriz a gőgtől.
Az imában kifejezett alázat lényeges volt Isten munkájának előmozdításában: „Bárcsak lenne bennünk az Istennel alázatosan tusakodó lélek, amely a Szentlélek kiáradásáért esedezik, hogy a bűnösök felébredjenek és szentek megerősödjenek és gyarapodjanak.”
- d. *Az Istentől való teljes függés tudata alapvető előfutára az ébredésnek.* A függőség tudata együtt kell, hogy járjon az Istenbe vetett hittel. Ettől a két skót igehirdetőtől megtanulhatjuk, hogy az alázat jár az erő előtt. Ismernünk kell az Istentől való teljes függőségünket. Keresnünk kell Isten erejét egyedül az Ő dicsőségére. A vezetők meg kell, hogy alázzák magukat egymás előtt, tiszteljék egymást és együtt dolgozzanak Isten országa építésének közös célja érdekében.
- e. *Felkészülés az ébredésre.* Isten formálta M'Cheynet: 1) alázatos emberré, aki határtalan örömet talált az evangélium üzenetében, 2) az ima emberévé, 3) az Istennel való közösségben gyönyörködővé, 4) a Szentírást szeretővé, 5) az Ige megtisztító és megszentelő erejének kívánójává. Valójában ezeket a dolgokat vitte végbe Isten sok emberben, amikor kiárasztotta Lelkét az egyházra. Amikor Isten kiárasztotta Lelkét a gyülekezetre, a pásztor szeretete az ima iránt láthatóvá lett az egész gyülekezetben. Ugyanúgy a pásztor szeretete az Ige iránt is láthatóvá vált a gyülekezetben is. Isten Lelkének élesztő munkája során sokan a gyülekezetből belátták a bűntől való megtisztulás szükségét. A bűnbánat lett az ébredés egyik fémjele.
- f. M'Cheyne közössége Istennel lehetővé tette számára Isten jelenlétének megtapasztalását olyan módon, amit mások később az ébredés idején tapasztaltak

meg. Annyira szoros közösségben élt az Úrral, hogy élete rendszeresen szemléltette az ébredés gyümölcsét és erejét. Példája arra tanít, hogy Isten a magányban készíti fel azokat, akiket a nyilvánosság előtt fog majd használni. Közösség Istennel imában, bibliatanulmányozásban és a nagyobb szentség és alázat törekvésében felkészít, hogy eszközök legyünk ereje számára.

- g. *Az ébredés kiértékelése.* M'Cheyne elismerte, hogy a Szentlélek szokatlan módon munkálkodott a különböző emberekben. Némelykor úgy jön, mint a záporosó, máskor mint gyöngéd galamb.
- h. *M'Cheyne példája.* Először is, keressük a Szentlélek nagyobb munkálkodását saját életünkben. Törekedjünk Isten jobb megismerésére és szeretésére. Másodszor, legyünk járatosok abban, Isten hogyan munkálkodott a múlt ébredéseiben. A keresztyénség történelmében három dolog jellemezte az ébredéseket: „imádság, engedelmesség a Szentírásnak és igaz bűnbánat”. Harmadszor, pártoljuk aktívan a Szentlélek erőteljesebb munkájáért való imádkozást gyülekezetünkre, szomszédságunkra, nemzetünkre és világunkra nézve. „Az együttes imádkozás megváltoztatja a történelmet.”
- Negyedszer, hirdessük az Ige teljes tanácsvégzését megalkuvás nélkül. Legyünk készek hirdetni, amit a Biblia tanít Isten szentségéről és haragjáról, az emberiség bűnösségéről, az örök ítéletről és a bűnbánat és a Jézusba vetett hit szükségéről. Ezeknek a nehezebb tanoknak a hirdetése fekteti le a bűnbánat és megtérés szükséges alapját.
- Ötödször, becsüljük tudatosabban a Szentlélek jelenlétét és erejét életünkben és gyülekezeteinkben. Ott kell lennie a váagnak a Szentlélek ereje után valamint szuverenitásának elfogadása, ha meg akarjuk tapasztalni munkáját az ébredésben. Ez magában foglalja a készséget a szokatlan dolgok megengedésére a nembiblikus dolgok elutasítása mellett.
- Végül, jusson eszünkbe, hogy az ébredés egyedül Isten dicsőségéért van. Az ébredés célja Isten szentségének és szeretetének magasztalása, mint Aki igaz és megigazítja azt, aki hisz Jézusban (*Róma 3,26*).